

**Okula yeni başlayan
çocuğunuza nasıl destek
olabilirsiniz?**

Çocuğun endişeleri

- Okulda ne yapılır? Ben istediklerini yapabilecek miyim?
- Öğretmen bana ne zaman kötü davranacak?
- Ben yokken annem babam ne yapıyor?
- Büyük yaştaki çocuklar bana zarar verir mi? Ya bana sataşırlarsa?
- Kalabalıkta ne yapacağım?
- Okul ne zaman bitecek?

Çocuğun zorlukları

- Ayrılma/bağlanma
- Ayakta kalma/kabul
- Değerlendirilme
- Zorlanma

Anne babanın endişeleri

- Çocuğum okulda sıkılacak mı?
- Çocuğum gerekenleri başarabilecek mi?
- Öğretmeni çocuğumu sevip ilgilenecek mi?
- Çocuğum tuvaletini yapabilecek mi?
Merdivenlerden düşecek mi? Mikrop kapacak mı?
- Çocuğum eşyalarını koruyabilecek mi?
- Çocuğum okulunu, öğretmenini sevebilecek mi?
- Çocuğum arkadaş bulabilecek mi?
- Çocuğuma diğer çocuklar iyi davranacak mı?

Ana babanın zorlukları

- Ayrılma
- Ayakta kalması
- Değerlendirilmesi
- Zorlanma

Birinci sınıf çocuğunun yeterlilikleri

- Söylenenleri- ikili üçlü yönergeleri doğru olarak anlayabilmelidir.
- “ Sol elinin işaret parmağı ile saati göster.”
“Defterini aç, sayfanın ortasına kırmızı kalemle bir yuvarlak çiz.”

Yönerge alıştırmaları yapın. “Şimdi ne yapacağını bana söyler misin?” diye sorun.
Hatta yazdırın!

Birinci sınıf çocuğunun yeterlilikleri

- G6rdüklerini, duyduklarını, duygularını doğru olarak ifade edebilmelidir.

Resim, m6zük, drama, dans bu becerilerin geliştirilmesinde katkı sağlar.

Birinci sınıf çocuğunun yeterlilikleri

- Dikkatini yeterli bir süre bir konunun üzerinde tutabilmelidir.
- Dikkati 6-8 dakikadır.
- Dikkatini yoğunlaştırabildiği oyunlara dikkat çekin ve kutlayın.

Birinci sınıf çocuğunun yeterlilikleri

- Sayfa üzerinde gözünü soldan sağa, yukardan aşağıya yorulmadan ve başını çevirmeden gezdirebilmelidir.
- Göz jimnastiği yaptırın. Başını çevirmeden parmağınızı takip etsin.
- Çevresindeki varlıkların benzerliklerini ve farklılıklarını görebilmelidir.

Birinci sınıf çocuğunun yeterlilikleri

- Harf ve sembolleri birbirinden ayırt edebilmeli ve tanıyabilmelidir.
- Ses benzerliklerini anlayabilmeli ve sesleri birbirinden ayırt edebilmelidir.
- Eli ve gözü arasında gerekli iş birliğini kurabilmelidir.
- Gördüklerini ve duyduklarını anlamlandırıp belleğinde tutabilmelidir.

Birinci sınıf çocuğunun yeterlilikleri

- Kendi kendine giyinme becerisini kazanmış olmalıdır.
- Sırada dik ve belli bir mesafede oturma becerisini kazanmış olmalıdır.
- Tuvalet kontrolünü sağlama ve kendi temizliğini yapabilme becerisini kazanmış olmalıdır.
- Sırasını bekleme ve sabırlı olma davranışını kazanmış olmalıdır.

Birinci sınıf çocuğunun yeterlilikleri

- Kendi sorumluluğunu taşıma becerisine sahip olmalıdır.
- Kendini ifade etme becerisini kazanmış olmalıdır.
- İletişim becerilerini kazanmış olmalıdır.

I. Sınıf çocuğunun yapabileceği sorumluluklar

1.SINIF

*Oyuncaklarını ve odasını toplamak

*Kendi kendine giyinmek

*Sofra kurmaya yardım etmek

*Proje ve ödevlerini yapmak

*Temizlik alışkanlığı kazanmak

*Kardeşi ilgilenmek

*Giysilerini seçmek akşamdan hazırlamak

*Giysilerini dolabına kaldırmak

*Kendi başına yemek

*Yatağını toplamak

*Basit yemek yapımına yardım

*Kuş balık beslemek

*Çantasını hazırlamak

*Okuldaki ve evdeki dolabını düzenlemek

*Kirlileri kirliye atmak

*Alışverişe yardım

*Yemek yediği tabağı götürmek

*Telefonla bildiği yerleri aramak

*Çiçekleri sulamak

* Bulaşık yıkamak

*Birlikte hediye hazırlamak

*Kitap okumak

*Kendini hazırlanmak

*Kahvaltısını hazırlamak

*Evin anahtarını unutmamak

Kısaca özetlenirse...

- Yeni bir çevreye uyum sorunu ile karşı karşıyadır.
- Yaşıtları arasında yer bulmak, öğretmen ve arkadaşlarına kendini beğendirmek durumundadır.
- Bedensel yönden henüz gelişme halindedir.
- Küçük kasları, parmak hareketleri, gözün el hareketlerine uyması, konuşmasında rol oynayan boğaz ve dil kasları henüz gelişme halindedir.

Kısaca özetlenirse...

- Devamlı hareket halindedir. Her an bir şey yapmak ister. Eli ayağı hareket halindedir.
- Duygu yönünden gelişme halindedir.
- Korku ve yalnızlık duyguları yaşayabilir.
- Kaygı yaşayabilir.
- Zaman kavramı gelişimi de sınırlıdır.
- Sevilmek, beğenilmek, başarılı olmak ister. Zaman zaman kendini başarısız zannedr, sevilmediğini düşünür. Kırılganlaşır.

Öğrenci çeşitleri

- Bağımlı
- Sosyal
- Başarı yönelimli
- Boş vermiş
- Gölge
- Lider
- Özel durumu olan çocuklar

Öğretmen çeşitleri

- Akademik
- Formel bilgi yayıcı
- Misyoner
- İş odaklı
- Toplumsallaştırıcı
- Duygu odaklı
- Gevşemiş, boş vermiş
- Değerlendirme, üst sınav yönelimli
- Yaratıcı ve yenilikçi

Veli eşitleri

- Kabullenici
- Dayatmacı
- Boş vermiş
- Destekleyici
- Aşırı koruyucu
- Eleştirici

İlkokul Birinci sınıf çocuklarında karşılaşılabilecek sorunlar:

- **Çocuk okula gitmek istemeyebilir:**
- Anne babadan ve evin rahatından ayrılmak zor gelebilir.
- Anne babanın kaygıları çocuğa yansıyabilir.
- Kalabalığa alışık değildir.
- Okulda yaşadığı şeyler onu mutlu etmemektedir.

İlkokul Birinci sınıf çocuklarında karşılaşılabilecek sorunlar:

- **Çocuk okula gitmek istemeyebilir:**
- Çocuğun neden okula gitmek istemediğini doğru tespit etmeye çalışın.
- Okula gitmesi konusunda kararlı olun.
- Bağırmayın , tehdit etmeyin ama kesinlikle okula gitmesi gerektiğini sakın ama kararlı bir şekilde söyleyin.

İlkokul Birinci sınıf çocuklarında karşılaşılabilecek sorunlar:

- **Öğrenmede zorluk çekebilir:**
- Mahcubiyet, öfke hatta suçlanma psikolojisine girmeyin.
- Görsel olmayan çalışmalardan sıkılabilir.
- Ona arada hareket imkanı sağlayın.
- Öğretmenle işbirliği yapın, rehberlik uzmanı ile görüşün.

İlkokul Birinci sınıf çocuklarında karşılaşılabilecek sorunlar:

- **Arkadaşının eşyasını alabilir:**
- “Ben ve başkaları” anlayışı 8 yaşından sonra gelişir.
- Onu yargılamadan, ayıplamadan bu alışkanlığından vazgeçirmeye çalışın.

İlkokul Birinci sınıf çocuklarında karşılaşılabilecek sorunlar:

- **Tırnak yeme alışkanlığı olabilir:**
- Taklit veya zorlanma ortamı sonucu
- Fazla ısrarcı olmayın.
- İşe yarayacak yöntemi deneme yanılma yolu ile bulun.
- Farklı rahatlama yöntemleri öğretin.
- Zorlama varsa bunu azaltın.
- Öfke gibi duygularını ifade etmesine izin verin.

İlkokul Birinci sınıf çocuklarında karşılaşılabilecek sorunlar:

- **Saldırgan davranışlar gösterebilir:**
- Sorunu kabullenin.
- Çocuğun kaygılarını azaltacak yollar bulmaya çalışın.
- Sabırla ve kararlılıkla çocuğun saldırgan davranışlarını durdurmaya çalışın.

İlkokul Birinci sınıf çocuklarında karşılaşılabilecek sorunlar:

- **Kendine güvensizlik duygusu yaşayabilir:**
- İçe kapanıklık, kendini ifade etmekte zorlanma, kenarda kalma
- Çocuğun olumlu davranışlarını övün.
- Yüreklendirerek hafif itin.
- Onu ezmeyecek güveni iyi bir arkadaş edinmesini sağlayın.

İlkokul Birinci sınıf çocuklarında karşılaşılabilecek sorunlar:

- **Okula karşı isteksizlik duyabilir:**
- İstek kaybının nedenlerini araştırın.
- Öğretmenle işbirliği yaparak onu destekleyin.
- Anlayışlı ve sabırlı olun.

İlkokul Birinci sınıf çocuklarında karşılaşılabilecek sorunlar:

- **Sol elini kullanma**
- Zorlamayın....zorlamayın...
- Çalışma mekanı, oturma yeri ve kullandığı araçlar solaklara uygun olmalı.

İlkokul Birinci sınıf çocuklarında karşılaşılabilecek sorunlar:

- **Okuma yazmayı sökmüş çocuklar:**

Sıkılabilir, derse ve okula ilgisini kaybedebilir.

Genelde okumayı söken yazmayı sökmemiştir.

Okuma becerisini abartmayın, yazma becerisini ihmal etmeyin.

Öğretmenle işbirliği yaparak seviyesine uygun ödevler yapmasını sağlayın.

İlkokul Birinci sınıf çocuklarında karşılaşılabilecek sorunlar:

- **Öğrenme bozukluğu:**
- Sayı, harf, sembol tanıma ve birleştirmede zorlanma
- Çabuk sıkılma ve incinme
- Ödev yapmayı sevmeme
- Yardımsız iş yapamama
- Ezberlemekte zorlanma
- Dikkat dağınıklığı
- Ayrıntıları yakalamakta, hatırlamakta zorlanma

İlkokul Birinci sınıf çocuklarında karşılaşılabilecek sorunlar:

- Sağlık sorunları:
- Üst solunum yolu enfeksiyonu
- İdrar yolu enfeksiyonu
- Kabızlık, ishal
- Sünizit
- Farenjit, bronşit
- Bademcik iltihabı-Anjin

Çocuğunuzun sağlığını korumaya çalışın.

- Her çocuk okul başlamadan önce özellikle bir çocuk doktoru tarafından kontrol edilse iyi olur. Olası alerjiler, görme veya işitme bozuklukları, eksik olan aşıları bu kontrol sırasında ortaya çıkabilir. Böylece önlemler erkenden alınabilir.

Ona olan sevginizi gosterin.

- Ona kendisinden ne kadar memnun olduğunuzu onun anne babası olmaktan mutluluk duyduğunuzu anlatın. Onu ne kadar çok sevdiğinizi duymak daima çocuğunuza güven verecektir.

Okul için yaptığınız hazırlıklara çocuğunuzu da katın.

- Çantasının , okul kıyafetlerinin hazırlanmasında çocuğunuzun da katkısı bulunsun.

Çocuğunuzla duyguları hakkında konuşun.

- Çocuğunuzun okulla ilgili olumsuz duygularını reddetmeyin. Bu duyguların normal olduğunu çocuğunuza belirtin. Çocuğunuzun okula başlaması sizi de heyecanlandırmıştır. Siz de belli belirsiz bir endişe, korku ya da hüznü taşıyor olabilirsiniz. Bu duygularınızın bir kısmını çocuğunuzla paylaşabilirsiniz ama çok açık bir şekilde kendi duygularınızı anlatırsanız, çocuğunuzun endişelerini arttırabilirsiniz.

Okula gitmek istemeyen çocuğunuzu cezalandırmayın.

- Okula yeni başlayan çocuklarda görülen okul korkusu anneden ayrı kalma korkusuyla ilgilidir. Annenin yokluğunda kendisine ve annesine zarar geleceği endişesi yaşayan çocuğu 'okula gitmek istemiyor' diye cezalandırmayın; küçük düşürücü sözlerle aşağılamayın. Çocuğun anneden ayrı kalma korkusu ile oluşan belirtileri şımarıklık, ilgi çekme arzusu ya da sizi kızdırmak için yapılan davranışlar gibi yanlış yorumlamaktan kaçının.

Çıkabilecek uyum sorunlarını anlayışla karşılayın.

- Her yeni durum gibi, çocuğun okula başlaması da, uyum sorununu ortaya çıkartacaktır. Bu süreç, her çocuğa göre değişir. Çocuk çeşitli bahaneler ile (karnım ağrıyor, başım ağrıyor gibi) evde kalmak ister.

Çıkabilecek uyum sorunlarını anlayışla karşılayın.

- Evden ayrılmamak ve okula gitmemek için, tipik bir biçimde bedensel yakınmalarla anne babasını ikna etmeye çalışan çocuklarda aşağıdaki belirtiler görülebilir:
- –Baş ağrıları,
- –Karın ağrıları, bulantı kusma hissi,
- –İştahsızlık, keyifsizlik,
- –Uyku düzeninde bozukluklar,
- –Okul sorumluluklarının yerine getirilmesinde aksamalar.

Çıkabilecek uyum sorunlarını anlayışla karşılayın.

- Anneden ayrılma korkusu doğaldır. Bunlar kaygı ve stresten kaynaklanan gerçek fizyolojik rahatsızlıklardır. Zamanında tedbir alınmalıdır. Bunu ciddiye almalı, onu doktora götürmeliyiz. Fakat doktordan çıktıktan sonra onu eve değil okula götürmeliyiz. Çünkü ilk günlerde okula gitmemek gibi bir taviz koparırsa ertesi gün okula gitmemek için başka bir bahane bulacaktır. Bu bahaneler birbirini izleyecek ve sonunda çocukta anneden ayrılma korkusu artık okul fobisi haline dönüşecektir. Bunun üstesinden gelmek ise gün geçtikçe zorlaşacaktır.

Ona yoldaşlık edebilecek bir çocuk bulun.

- Yeni bir okula başlayan çocuklar ilk aylarda yalnızlık çekerler. Onları bu konuda önceden uyarmak yararlı olacaktır.
- İlk birkaç gün okula giderken daha önce okula başlamış komşu veya arkadaş çocukları ile birlikte yolculuk yapmak yardımcı olabilir. Böyle bir arkadaş çocuğunuzun korkularını azaltabilir. Benzer bir şekilde okulda çocuğunuzun tanıdığı bir büyük öğrencinin bulunması çocuğunuza güven verebilir.

Okula başlama ile ilgili duyguları abartmamaya çalışın.

- Çocuğunuzun okula başlamasından çok aşırı duygularla söz etmeyin. Çocuğunuza okulda ne kadar iyi vakit geçireceğini, ne çok eğleneceğini, okulun ne kadar harika bir yer olduğunu aşırı coşkulu bir biçimde anlatmayın. Okula başlamanın başlangıçta insana zor gelebileceğini ama zaman içinde herkesin okula alıştığını ve okulda öğretmenleri ve arkadaşları ile birlikte vakit geçirmekten mutluluk duyduklarını normal bir duygu tonu içinde açıklayın. Çocuğunuz okulla ilgili beklentilerinden çok heyecanlı bir şekilde söz edecek olursa onun duygularının dozunu da bir parça azaltmaya çalışın.

Okula uğrayın.

- Çocuğunuzun okuluna sık sık uğrama olanağınız yoksa orada olup bitenleri öğrenmek istemeniz, yavrunuzun hoşuna gidecektir. Çocuğunuz, okuldaki dünyasını eve taşımaktan hoşlanacaktır. Bu davranışınız, onunla ilgilendiğınızı kanıtlayacak ve çocuk üzerinde çok olumlu bir etki yaratacaktır.

Onu konuşturun

- Bazı çocuklar, okuldan eve döndükleri zaman okul konusunu konuşmak istemeyebilirler. Okuldaki yaşantılarını kendilerine saklamaktan hoşlanabilirler. Kurnazca sorular sorarak, çocuğunuzun konuşmasını sağlayabilirsiniz. Ona kendi çocukluğunuzla ilgili öyküleri anlatıp, konuşması için zemin hazırlayabilirsiniz. Çocuk okul anılarını sizinle paylaşmasında bir sakınca olmadığını anlayınca rahatlayacaktır.

Ödevleriyle ilgilenin.

- Büyükler, çocukların ev ödevleriyle ilgilenince onların çalışma isteği artar. Anne ya da babasıyla birlikte sorunların üstesinden gelmek hoşlarına gider. Veli, ev ödevini yapan çocuğa bir çeşit yol gösterici gibi davranmalıdır. Çocuk ödevlerini kendisi yapmalıdır. Çocuk ev ödevlerini yaparken sorunlarla karşılaşınca ona çözüm yolları göstermek, ev ödevlerini kontrol edip yanlışlarını saptamak ve bunları düzeltmenin yöntemlerini anlatmak doğru olur.

*Her çocukta sorun olabilir.

*Çocukla sürekli yüzgöz olmayın.

*Kendi hayal kırıklığınızla baş etmeyi öğrenin.

*Paniğe kapılmayın.

*Çocuğu karşılaştırmayın, yargılamayın.

*Sabırlı olun. Sorunu hemen düzeldi sanmayın. Nefesiniz çabuk kesilmesin.